

Statenstuk 845

Project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen van dorpshuizen en speelplaatsen (voorstel m. Voorjaarsnota 2001)

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op
13 juni 2001

B-stuk

Behandeld door de heer J.J. Ottens, telefoonnummer (0592) 365791
Portefeuillehouder: mevrouw M.W. Brink-Massier

Inleiding

Als provincie zijn wij nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Steunpunt dorpshuizen en het Steunpunt speeltuinwerk. Wij vinden de activiteiten van beide steunpunten belangrijk. Met beide steunpunten willen wij uitvoering geven aan het beleid gericht op een leefbaar platteland zoals verwoord in het "Kompas voor het Noorden, ruimtelijk-economisch ontwikkelingsprogramma Noord-Nederland 2000 t/m 2006" en in de provinciale nota "Schaduw vooruit", over het nieuwe welzijnsbeleid.

Vooruitlopend op de uitvoering van het Kompas en ervan uitgaand dat een vervolg vanuit het Kompas zou kunnen worden gefinancierd, is voor de eerste fase van één jaar (1 mei 2000 tot 1 mei 2001) eenmalig totaal f 150.000,--/€ 68.067,--¹ bijgedragen voor beide steunpunten vanuit het krediet Welzijn. De rapportage over de resultaten van dit eerste jaar is opgenomen in de bijlagen.

Deze resultaten zijn positief. De activiteiten van de steunpunten verdienen een vervolg. Echter, (co)financiering van een vervolgfase vanuit het Kompas bleek niet mogelijk. Ook reguliere provinciale middelen zijn voor dit project op dit moment niet beschikbaar. Daarom wordt door middel van deze gecombineerde aanvraag geprobeerd het vervolg tot eind 2002 veilig te stellen.

Tijdens dit vervolg zal, naast het ondersteunen van vrijwilligerswerk (en daarmee het versterken van de leefbaarheid op het platteland), ook een bijdrage worden geleverd aan de ontwikkeling van gemeentelijk en provinciaal vrijwilligersbeleid. Daarbij wordt naar lokale, bovenlokale en provinciale samenwerking gezocht. Dit moet er onder andere toe leiden dat aan het eind van deze vervolgperiode (31 december 2002) de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in noordelijk verband georganiseerd kan worden. Daarbij moeten de mogelijkheden worden onderzocht om de activiteiten van de steunpunten op te nemen binnen een grotere organisatie (provinciaal of noordelijk) en te verbreden naar andere vrijwilligers die zich voor de leefbaarheid op het platteland inzetten. Ook dient tijdens deze periode de bereidheid van andere partners (onder andere gemeenten) worden bewerkstelligd om een deel van de financiering van de activiteiten na 2002 op zich te nemen. Voor het provinciale aandeel in de financiering zal moeten worden bekeken of voor de periode na 2002 de activiteiten op een meer structurele manier (deels uit cultuur, welzijn en zorg(CWZ)-middelen) kunnen worden ondersteund.

De gevraagde bijdrage is gebaseerd op de kosten die beide steunpunten het afgelopen jaar hebben gemaakt. Wij zullen, ter uitvoering van dit besluit, te zijner tijd aan elk van beide uitvoerende organisaties (Landelijke organisatie voor speeltuinwerk en jeugdrecreatie (NUSO) en Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD)) afzonderlijk een bijdrage toekennen, onder een aantal nader te bepalen voorwaarden, zoals met betrekking tot de projectopzet, de verslaglegging, de monitoring en de samenwerking op lokaal en bovenregionaal niveau.

Advies

Voor de periode 1 mei 2001 tot en met 31 december 2002 ten laste van de financiële ruimte in de Voorjaarsnota 2001 eenmalig een bedrag van f 416.400,--/€ 188.954,-- beschikbaar stellen ten behoeve van het project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen van dorpshuizen en speelplaatsen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

- Versterking van de sociale infrastructuur en daarmee de leefbaarheid op het platteland.
- Verbeteren van het (praktische) beheer van dorpshuizen en speelplaatsen.
- Betere ondersteuning en deskundigheid van vrijwilligers.

¹ De in dit schrijven opgenomen bedragen in euro's zijn bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

- Het versterken van ondersteuningsnetwerken ten behoeve van vrijwilligers op gemeentelijk, provinciaal en uiteindelijk ook noordelijk niveau.
- Provinciale waardering voor het vrijwilligerswerk.

Argumenten

1. *Het project geeft uitvoering aan onderdelen van het provinciale beleid in het Kompas*

In het Kompas voor het Noorden is Thema L3 gericht op verbetering van de leefbaarheid in het landelijk gebied. Daartoe zijn twee beleidsmaatregelen voorgesteld: L3.1, Versterking leefbaarheidvoorzieningen en L3.2, Bevordering sociale infrastructuur. Dorpshuizen en veilige speelplaatsen zijn naar onze mening (en die van onderzoekers, zie rapporten ter inzage) belangrijke leefbaarheidvoorzieningen en van belang als het gaat om sociale samenhang en structuur. Zowel bij L.3.1 als bij L.3.2 dient volgens het Kompas zoveel mogelijk te worden aangesloten op bestaande structuren en gestreefd te worden naar het behoud van dit soort bestaande voorzieningen, zoveel mogelijk in aansluiting op het plaatselijke opbouwwerk. Het beoogde effect van dit beleid is de vergroting van de leefbaarheid in het landelijk gebied, onder meer door:

- de kleinschalige facilitaire dienstverlening te professionaliseren;
- het streekoverleg in deze sector en daarmee het bovenlokaal denken en handelen te bevorderen.

2. *Het project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen van dorps huizen en speelplaatsen past in de provinciale welzijnsnota "Schaduwten vooruit"*

Het project sluit qua inhoud en werkwijze goed aan bij de prioriteiten van het nieuwe CWZ-beleid, namelijk bij drie van de vier thema's uit het nieuwe CWZ-beleid die als belangrijke thema's worden aangemerkt. Het gaat dan om:

- a. het stimuleren van vrijwilligerswerk; het onderhavige project is gericht op directe ondersteuning van vrijwilligers;
- b. het instandhouden van basisvoorzieningen in kleine dorpen en het voorkomen van sociaal isolement van ouderen; het project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen draagt bij aan goed functionerende dorps huizen, van waaruit vaak diensten en voorzieningen worden aangeboden en waarin veel activiteiten voor ouderen plaatsvinden;
- c. het stimuleren van jeugd om meer te bewegen; het project draagt bij aan veilige speelvoorzieningen.

Daarnaast is de werkwijze van het vervolgproject uitermate vraag- en klantgericht.

3. *Het project beantwoordt aan een grote maatschappelijke vraag in Drenthe*

Vrijwillige bestuurders krijgen steeds grotere verantwoordelijkheden en moeten aan steeds hogere eisen voldoen qua managementkwaliteiten, deskundigheid op het gebied van (veranderende) wetgeving, etc. Vaak ook hebben zij het gevoel daarin alleen te staan. Daarmee wordt de drempel om zich als vrijwilliger in te (blijven) zetten steeds hoger. Een goede ondersteuning verlaagt de drempel. De vraag naar ondersteuning is groot. Dit blijkt uit signalen vanuit het "veld", de resultaten van recentelijk uitgevoerde onderzoeken en zeker ook uit het beroep dat vrijwilligers hebben gedaan op de deskundigheid gedurende het eerste jaar van het project. Verder hebben ook gemeenten aangegeven behoefte te hebben aan advisering en ondersteuning omdat zij de capaciteit en deskundigheid missen om hun beleid op deze terreinen in te vullen.

Door informatievoorziening (telefonisch, nieuwsbrieven, thema-avonden), advisering (onder andere bezoeken ter plaatse), deskundigheidsbevordering (trainingen) en bemiddeling heeft het project in het eerste jaar aan de vraag voldaan. Daarnaast heeft het project al een aanzet gedaan tot het opzetten van netwerken op verschillende niveaus (van lokaal tot noordelijk). Vrijwillige bestuurders, ambtenaren en medewerkers van instellingen krijgen daarmee de mogelijkheid en worden gestimuleerd kennis en ervaringen uit te wisselen en versterken hun onderhandelingspositie. Een voorbeeld daarvan is de gezamenlijke inkoop van energie door dorps huizen.

4. *De financiële bijdrage van de provincie in het eerste projectjaar ter ondersteuning van het vrijwillige bestuurswerk vraagt om voortzetting*

Dit volgt niet alleen uit de positieve uitkomst van de rapportages over het beginjaar van elk van beide steunpuntprojecten. Bovendien zijn met deze eerste projectfinanciering om begrijpelijke redenen verwachtingen gewekt bij de BOKD en de NUSO voor wat betreft de continuering van de provinciale steun aan dit beleid.

5. *De doelstelling van het project sluit aan bij de doelen van het internationaal Jaar van de Vrijwilligers.*

Het jaar 2001 is door de Verenigde Naties uitgeroepen als het Jaar van de Vrijwilligers. Pijlers daarvan zijn ondersteuning, waardering, promotie van het vrijwilligerswerk en het ontwikkelen van netwerken voor de vrijwilligers. Door dit project dit jaar te ondersteunen brengt de provincie het belang dat zij hecht aan vrijwilligers en hun activiteiten extra onder de aandacht.

6. *Financiering vanuit het Kompas en de reguliere provinciale middelen is niet mogelijk.*

De financiële ruimte voor dit project hebben wij gevonden in de Voorjaarsnota 2001. De reden is dat de financiering van de uitvoering van maatregel L3.1 en L3.2 niet in het Kompas is voorzien. Het gaat hierbij om zogenaamde "lege beleidsmaatregelen". Ook voor cofinanciering vanuit het PLOP en LEADER+ komt dit project niet in aanmerking (op grond van economische en innovatieve redenen). Voor de uitvoering blijkt op dit moment bovendien ook geen beroep (meer) te kunnen worden gedaan op reguliere provinciale kredieten (innovatieve redenen, hoogte van de gevraagde bijdrage).

Uitvoering

Tijdsplanning

Uitvoeringsperiode is van 1 mei 2001 tot en met 31 december 2002.

Financiën

Totale kosten	f	508.128,--/€	230.578,--
Externe kosten	f	91.728,--/€	41.624,--
Kosten voor de provincie	f	416.400,--/€	188.954,--
Uit het budget: Onvoorzien 2001 (Voorjaarsnota).			

Cofinanciers onderdeel Dorpshuizen: dorps huizen f 12.500,--/€ 56.723,--, gemeenten f 18.750,--/€ 8.508,--, fondsen f 18.750,--/€ 8.508,--; onderdeel Speeltuinen: landelijke NUSO f 41.728,--/€ 18.935,--

Monitoring en evaluatie

De provincie blijft ambtelijk vertegenwoordigd in de begeleidingscommissies van het project (daarnaast zitten daarin vertegenwoordigers van de besturen, welzijnsinstellingen, gemeenten, de BOKD en de NUSO (landelijk en noordelijke afdeling)). Na een jaar (1 mei 2002) en na afloop van de periode (31 december 2002) zal er een inhoudelijke en financiële rapportage worden ingediend.

Extern betrokkenen

Bestuurders van dorps huizen en speeltuinverenigingen, welzijnsinstellingen, gemeenten, de noordelijke zusterorganisaties van de Steunpunten dorps huizen en speeltuinwerk, de noordelijke kleine kernen verenigingen, de provinciale steunfuncties, de NUSO en de drie noordelijke provincies. Het project zal worden uitgevoerd door de BOKD en de landelijke NUSO.

Communicatie

Brief aan de BOKD en de NUSO.

Bijlagen

1. Rapportage eerste jaar onderdeel project Steunpunt speeltuinwerk. *(niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen)*
2. Rapportage eerste jaar onderdeel project Dorpshuizen. *(niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen)*

Ter inzage in de leeskamer

1. Brief NUSO, gedateerd 26 april 2001, met brochure over "Het effect van buitenspelen, wetenschappers onderzoeken economische waarde".
2. Op eigen kracht of met hulpmotor? Een onderzoek naar de stand van zaken bij dorpshuizen in de kleinere dorpen van Drenthe (rapport+samenvatting).
3. Voorzieningen in kleine dorpen, een onderzoek naar het belang van voorzieningen en de gevolgen van verdwijning daarvan in drie kleine dorpen in de provincie Groningen (hoofdstuk 7.3).

Assen, 23 mei 2001

Kenmerk: 20/6.9/2001003871

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

H. Rappa-Velt, griffier

md/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 23 mei 2001, kenmerk 20/6.9/2001003871;

gelet op het provinciale beleid zoals uiteengezet in het "Kompas voor het Noorden, ruimtelijk-economisch ontwikkelingsprogramma Noord-Nederland 2000 t/m 2006" en in de provinciale nota "Schaduwen vooruit", over het nieuwe welzijnsbeleid, gericht op het versterken van de sociale structuur en daarmee de leefbaarheid van het platteland;

BESLUITEN:

voor de periode 1 mei 2001 tot en met 31 december 2002 ten laste van de financiële ruimte in de Voorjaarsnota 2001 eenmalig een bedrag van f 416.400,--/€ 188.954,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het project Ondersteuning van vrijwilligersbesturen van dorpshuizen en speelplaatsen.

Assen, 4 juli 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

md/coll.

